

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Missale Romanum nuper impressum cu[m] o[mn]ibus alijs
missis**

Venetijs, 27. Okt. 1501

Jn natalitijs v[ir]ginu[m]. Jntroit[us].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70304](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70304)

det illis in tēpore tritici mēsurā.
In natalibus vginū. Introit.

D flexisti iusticiā et odi-
 sti iniquitatē: ppter ea
 vnixit te deus deus tuus
 oleo leticie pte cōfor-
 tib⁹ tuis. **Eructavit cor meum**
 vbi bonū: dico ego opa mea re-

A Altum tuū deprecabunt omnes diuites plebis: adducēt regi virgines post eā: p̄xime eius adducēt tibi in leticia et exultatiōe. **Eructavit cor meum** vbi bonū: dico ego opera mea regi.

G Ognoui dñe quia equitas iudicia tua: et in veritate tua humiliasti me: p̄fuge timore tuo carnes meas a mādatis tuis nō me repellas. **Beati immaculati in via: qui ambulāt in lege domini.**

R O quebar de testimonijs tuis in cōspectu regū et nō cōfunder bar et meditabor in mādatis tuis que dilexi nimis. **Beati immaculati in via: qui ambulāt in lege dñi.**

M E expectauerūt peccatores vt perderēt me testimonia tua: dñe intellexi: ois cō-

summatiois vidi finē latū mādātū tuū nimis. **Beati immaculati in via: qui ambulāt in lege dñi.**

D Eus qui **Oro** Gloria. Inter cetera potētie tue miracula etiā in sexu fragili victoriā martyrii p̄tulisti: cōcede p̄piti⁹: vt q̄ btē. **M. natalitia colim⁹: per ei⁹ ad te exēpla gradiamur.**

S Uscipe dñe munera q̄ i btē. **M. martyris tue solēnitāte deferim⁹: cui⁹ nos cōfidim⁹ patrociniō liberari.**

A uxilient nob̄ **Postcō.** dñe sūpta mysteria: et intercedente btā. **M. martyre tua sempiterna faciat p̄tectōe**

I gaudere. **Per do. Oro.** Indulgētiā nobis q̄s domine beata. **M. vgo et martyr imploret que tibi grata semp extitit: et merito castitatē: et tue p̄tectiōe v̄tutis.**

H ostias tibi dñe btē. **M. martyri tue dicatas meritis benign⁹ assume: et ad p̄petuū nobis tribue puenire**

D subsidū **Per Postcō.** Quini muneris largitate satiati: q̄s dñe de⁹ nr̄: vt intercedēte btā. **M. martyre tua in ei⁹ semp participatiōe viua**

A udi **Oro.** mus. **Per.** nos de⁹ salutaris nr̄: vt sicut de btē **M. festiuitate gau-**

demus: ita pie deuotiōis eru
diamur affectu. *Per. Secre.*

Acepta tibi sit dñe sa/
crate pleb oblato p tu
orū honore scōz: qz se merit
pcepisse de tribulatōe cogno

Scit auxiliū. *p. Postcō.*
Et iasti dñe familiā tuā
munerib⁹ sacris: ei⁹ q̄s semp
interuentiōe nos refoue: cui⁹
solēnia celebram⁹. *Si plures*

D nobis fuerint. *Dio.*
q̄s dñe de⁹ nī sc̄taz v̄gi/
numz martyz tuaz: *M. z. M.*
palmas incessabili veneratōe
venerari: vt quas digna mēte
nō possum⁹ celebrare: humi/
libus salte frequētemus obse

Intē. *Secre. quīs. Per.*
dedñe q̄s munera altari
bus tuis: p̄ sc̄taz tuaz. *M. et*
M. cōmemoratiōe pposita: vt
sicut p̄ hec btā mysteria illis
gloriā p̄tulisti: ita nobis idul/
gētiā largiar⁹. *Per. Postcō.*

Presta nobis domine q̄.
sumus: intercedentibus
sanctis tuis: vt quod ore con/
tingimus: pura mente capia/
mus. *2 cō libri sapiētie. ij. ca.*

Domine de⁹ me⁹ exalta
sti sup terrā habitatōez
meā: z p̄ morte defluēti depre/
cata sum. Inuocaui dñz p̄ez
dñi mei: vt nō derelinquat
me in die tribulatōis mee in

tpe superboz sine adiutorio.
Laudabo nomē tuū assidue z
collaudabo illud in p̄fessōe:
z exaudita esto rō mea. Libe/
rasti me de p̄ditōe: z eripuisti
me de tpe iniquo. Propterea
p̄fitebor tibi: z laudē dicā no/
mini tuo dñe deus nī. *Ep̄la*

Rēs: *ad corinth. j. c. vij.*
Qui gloriat in dño glo/
rietur. Nō enīz q̄ seipsum cō/
mēdat: ille p̄batus est: s̄z quē
deus cōmēdat. Utinā sustine/
retis modicuz qd̄ insipientie
mee: s̄z supportate me. Emu/
lor enim vos dei emulatione
Despōdi enī vos vni viro v̄/
ginē castaz exhibere ch̄risto.

Ep̄la ad corinthios. j. ca. vij.

Rēs: De v̄ginib⁹ p̄ce
ptū dñi nō habeo: cōsu/
liū aut̄ do tanq̄ misericordiā
p̄secutus a deo: vt sim fidelis.
Existimo enim hoc bonū esse
p̄pter instātē necessitatez: qm̄
bonū est homini sic esse. Allī/
gat⁹ es vxori: noli querere so/
lutōem. Solut⁹ es ab vxore
noli querere vxorē. Si autem
acceperis vxorē: nō peccasti
Et si nupsit virgo: nō pecca
uit. Tribulationem tñ carnis
habebūt huiusmodi. Ego at̄
vobis parco. Hoc itaqz dico
frēs. Tempus breue est. Relī/
quē: vt z q̄ h̄nt vxores: tanq̄

nō hātes sint: z q̄ flent tanq̄
nō flētes: z q̄ gaudēt tanq̄ nō
gaudētes: z q̄ emūt tanq̄ non
possidētes: z q̄ vtunt hoc mū
do tanq̄ non vtant: N̄terit
enim figura huius mūdi. Nō
lo autē vos sine sollicitudine
esse. Qui sine vxore est: sollici
tus est que dñi sunt: quō pla
ceat deo. Qui autē cū vxore est
sollicitus est que sunt mundi
quō placeat vxori: et diuisus
est. Mulier inupta z virgo co
gitat q̄ dñi sūt: vt sit scā z cor
pore z spū. In xpo iesu dño
nro. *2cō libri sapie. viij. cap.*

Domin⁹ possedit me in
initio viay suay: a n̄q̄
q̄c̄q̄ faceret a principio. Ab
eterno ordinata sū: z ex ātigs
a n̄q̄ terra fieret. Necdū erāt
abyssi: z ego hā p̄cepta eram.
Necdū fontes aquay erupe
rant. Necdū mōtes graui mo
le cōstiterant. Ante oēs colles
ego parturiebar. adhuc terrā
nō fecerat z flumina: z cardī
nes orbis terre. Quādo p̄pa
rabat celos aderā: qñ certa le
get gyro vallabat abyssos:
quādo ethera firmabat fursū
z librabat fontes aquay. Quā
circūdabat mari terminū suū
z legē ponebat aquis ne trāsi
rēt fines suos. Quā appēdebat
fūdā mēta terre: cū eo erā cū,

eta cōponēs: z delectabar per
singulos dies: ludens corā eo
oi tpe: ludēs in orbe terray: z
delitie mee esse cū filijs hoīuz
Nūc ergo filij audite me. Be
ati qui custodiunt vias meas.
Audite disciplinā z estote sa
piētes: n̄ nolite abūcere eam.
Btūs vir q̄ audit me: z q̄ vigi
lat ad fores meas quotidie: z
obseruat ad postes ostij mei.
Qui me inuenit: inueniet vi
tā: z hauriet salutē a dño. *2cō*

Domi / *libri sapie. ij. ca.*
tebor tibi dñe rex: z col
laudabo te deum saluatorem
meū. Confitebor nomini tuo
qm̄ adiutor z p̄tector fact⁹ es
mihī: z liberaasti corp⁹ meuz a
perditōe: a laqueo lingue ini
que: z a labijs operātū mē da
cū: z in p̄spectu p̄sequētū fa
ctus es mihī adiutor. Et libe
raasti me h̄m multitudinē mi
sericordie noīs tui a rugiētū
bus p̄paratis ad escā: de ma
nibus querētū aiām meā: z
de multis tribulatiōibus que
circūdederūt me. A pressura
flāme que circūdedit me: z in
medio ignis nō sum estuata.
De altitudine vētris inferi: z
a lingua coīgnata: z a verbo
mendacij. A rege iniquo: z a
lingua iniusta liberaasti me.
Laudabit vsq̄ ad mortē aīa

mea dñm: qm̄ eruis sustinen-
tes te: ⁊ liberaſti eos de manu
angustiē dñe deus nr̄. **Grad.**
Dilexisti iustitiā ⁊ odisti iniquitatē
⁊. Propterea vixit te deus de⁹
tuus oleo leticie. **Grad.** Specie
tua ⁊ pulchritudine tua intende
pspere procede ⁊ regna. ⁊. Pro-
pter veritatē ⁊ mansuetudinē et
iustitiā ⁊ deducet te mirabiliter
dextera tua. **Grad.** Adiuuabit
eā deus vultu suo: de⁹ in medio
eius nō cōmouebit. ⁊. Flumi-
nis impetus letificat ciuitatē dei:
sanctificauit tabernaculū suū al-
tissim⁹. **Grad.** Diffusa est gr̄a i
labijs tuis: propterea bñdixit te
deus in eternū. ⁊. Propter veri-
tatē ⁊ māsuētudinē ⁊ iustitiā: ⁊
deducet te mirabilr̄ dextera tua.
Grad. Lōcupiuit rex decorē tu-
um: qm̄ ipse ē dñs de⁹ tu⁹. ⁊. Au-
di filia ⁊ vide ⁊ inclina aurē tuā.
Grad. Audi filia ⁊ vide ⁊ incli-
na aurē tuā: q̄ ꝑcupiuit rex spēm
tuā. ⁊. Specie tua ⁊ pulchritu-
dine tua intēde: prospere proce-
de ⁊ regna. **Grad.** Propter ve-
ritatē ⁊ māsuētudinē ⁊ iustitiā: et
deducet te mirabilr̄ dextera tua.
⁊. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina au-
rē tuā: q̄ ꝑcupiuit rex speciē tuā
Alia. ⁊. Diffusa est gr̄a in labi-
is tuis: p̄pterea bñdixit te de⁹ in
eternū. **Alia.** ⁊. Loq̄bar de te
fimoijs tuis in ꝑspectu reguz et

nō ꝑfundebar. **Alia.** ⁊. Quisq̄
prudētes virgines acceperūt ole-
um in vasis suis cū lampadibus
media aut̄ nocte clamor fact⁹ est
ecce sponsus venit: exite obuiam
x̄po dño. **Alia.** ⁊. Adducētur
regi virgines post eā: ꝑxime ei⁹
offerent̄ tibi in letitia. **Alia.** ⁊.
Specie tua ⁊ pulchritudine tua
intende psperere procede ⁊ regna
Alia. ⁊. Nec est virgo sapiens
et vna de nūero prudētū. **Alia.**
⁊. O q̄ pulchra est casta gene-
ratio cū claritate. **Sc̄bz math.**
In illo tpe: Dixit **riq̄. ca.**
Iesus discipulis suis pa-
rabolā hanc: Simile ē regnū
celoz thesauro abscondito in
agro: quē q̄ inuenit hō absco-
dit: ⁊ ꝑre gaudio illi⁹ vadit et
vēdit vniuersa que h̄z ⁊ emit
agrū illū. Iterū simile est re-
gnū celoz homini negotiato-
ri querētī bonas margaritas.
Inuēta autē vna ꝑciosa mar-
garita: abiit et vēdidit vniuer-
sa que habuit: ⁊ emit eā. Iterū
simile ē regnū celoz: sage-
ne misse in mare: ⁊ ex oi gene-
re pisciū ꝑgregati. Quā cum
iplota esset: educētes ⁊ sec⁹ lit-
tus sedētes: elegerūt bonos in
vasa sua: malos aut̄ foras mi-
serūt. Sic erit in cōsummatiō-
ne seculi. Exhibūt angeli et se-
parabūt malos de medio iu-

florū: et mittet eos in cāminū ignis. Ibi erit fletus et stridor dentū. Intellexistis hec oia? Dicit ei: Enā. At illis: Ideo ois scriba doctus in regno celoꝝ similis ē homini patrifamilias: qui profert de thesauro suo noua et vetera. **Scdm mattheum. xxv. capitulo**
In illo tēpe: Dixit iesus discipulis suis parabolā hāc. Simile est regnū celoꝝ deceꝝ virginibus q̄ accipiētes lampades suas exierunt obuiam sponso et sponse. Quinq; autē ex eis erāt fatue: et quinq; prudentes. Sz quinq; fatue accepit lapadibus nō supserunt oleū secū. Prudentes vō acceperūt oleū in vasis suis cū lapadibus. Ad horā autē faciente sponso dormitauerūt omnes: et dormierūt. Ad media autē nocte clamor factus est: ecce sp̄s sus venit: exite obuiā ei. Tūc surrexerūt oēs virginē ille et ornauerūt lapades suas. Fatue autē sapiētibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro: qz lapades nostre extinguitur. Responderūt prudentes dicentes: Neforte nō sufficiat nob̄ et vobis: ite potius ad vēdentes: et emite vobis. Dum autē irent emere: venit sp̄s sus: et q̄ parate erāt intrauerunt cū eo

ad nuptias: et clausa est ianua. Nouissime vō veniunt et relique virginē dicentes: Dñe dñe: aperī nobis. Et ille respōdens ait. Amē dico vobis: nescio vos. Vigilate itaq; quia nescitis diē neq; horā. **Offer.** Offerent regi virginē post eas p̄xime ei⁹ offerent tibi. **Offer.** Diffusa est gratia in labijs tuis: p̄pterea benedixit te de⁹ in eternum et in seculus seculi. **Offer.** Filie regū in honore tuo: assistit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. **Offer.** Offerent regi virginē p̄xime eius offerent tibi in leticia et exultatione: adducēt in tēplū regi dño. **Lōio.** Diffusa est gratia i labijs tuis: p̄pterea bñdixit te deus in eternū. **Lōio.** Fecit iudiciū et iustitiā dñe nō calūniatur mihi superbi: ad oia mandata tua dirigebar: oēm viā iniquitatis odio habui. **Lōio.** Quinq; prudentes virginē acceperunt oleū in vasis suis cū lapadibus: media autē nocte clamor fact⁹ est ecce sponsus venit exite obuias christo domino. **Lōio.** Simile ē regnū celoꝝ homini negociatori querenti bonas margaritas: inuenta vna preciosa margarita dedit omnia sua et cōparauit eas. **Lōio.** Confundant superbi: qz iniuste iniquitatē fecerūt in mes

In dedicatiōe ecclesie

ego autē in mandatis tuis exercebor: in tuis iustificatiōibus: vt nō cōfundar. **Lōio.** Dilexisti iusticias: et odisti iniquitatē: p̄pterea v̄nixit te deus deus tuus. **Lōio.** Principes persecuti sūt me gratis: et a verbis tuis formidauit cor meum: letabor ego super eloquia tua quasi qui inuenit spolia multa: cōcupiuit anima mea testimonia tua dñe: et dilexit ea vehementer. **In ipsa die dedicatiōis ecclesie totū officium agitur vt infra in anniuersario dedicatiōis ecclesie p̄ter orationes: loco quarū dicitur orationes sequentes. Dio.** Deus q̄ inuisibiliter oīa cōtines: et tamē pro salute humani generis signū tue potētie visibiliter ostēdis: tēplum hoc potētia tue inhabitatiōnis illustra: vt oēs qui huc de precaturi cōueniūt: ex quāq; tribulatiōe ad te clamauerint p̄solatiōis tue beneficia cōsentiant. **Per. Secreta** Deus q̄ sacrādoz auctor es muneruz effunde sup hanc orationis domū tuā b̄ndictiōez vt ab oībus inuocātib⁹ nomē tuū: desēnsiōis tue auxiliū sentiat. **Per. Postcōio.** Multiplica q̄s dñe per hec sancta que sumpsimus in aīabus nostris veritatē tuam

vt in tēplo sancto tuo iugiter adorem: et in p̄spectu tuo cū s̄ctis omnib⁹ gloriemur. **In anniuersario dedicatiōis ecclesie. Introit.**

Erri. **Telesie. Introit.** bilis est locus iste hic domus dei est et porta celi: et vocabit̄ aula dei.

Ps. Quā dilecta tabernacula tua dñe virtutū: concupiscit et deficit anima mea in atria dñi.

Deus qui **Dio.** Gloria. nob̄ per singulos ānos hui⁹ sancti tēpli tui cōsecratiōnis reparas diem: et sacris semp̄ mysterijs rēp̄sentas incolumēs: exaudi p̄ces populi tui: et presta: vt quisquis hoc tēplū b̄nficia petitur⁹ ingredis: cūcta se ipetrassē letet. **Per.**

Lectio libri apocalypsis beati iohannis ap̄li. xxi. cap.

In diebus illis: Uidi ciuitatē sanctā hierusalē nouā descēdētē de celo a deo paratam: sicut sp̄sam ornatā viro suo. Et audiui vocē magnā de throno dicentē Ecce tabernaculū dei cū hoībus: et habitabit cū eis. Et ipsi p̄p̄s eius erunt: et ipse de⁹ cum eis erit eoz de⁹. Et absterget de⁹ omnem lachrymā ab oculis eoz et mors ultra nō erit: neq; luctus: neq; clamor: neq; dolor erit ultra que prima abierunt